

lico temeljito očisti, da bodo prebivalci mirno spali in da bo njihovo borno premoženje na varnem.

**Posestnik napaden in hudo poškodovan pred lastnim vinotočem.** Jožefa Popiča, 48 letnega posestnika v Žiberčah pri Gor. Logatcu, so neznanci napadli pred lastnim vinotočem s koli in so ga hudo pretepli. Napadeni ima hudo rano na glavi, polomljene roke in več reber.

### Izpred sodišča.

**Obsodba radi razbojniškega napada.** V bližini Mariborske koče je 1. avgusta bila v noči napadena Matilda Hözl iz Avstrije in ji je bila odvzeta ročna torbica, v kateri je bilo za 3000 din zlatnine. Radi tega tolovajskega napada je bil v Mari-

boru obsojen 25. septembra na eno leto in štiri mesece robije Josip Gosak, brezposelni ključavničarski pomočnik iz Maribora.

## Slovenska Krajina.

**Lendava.** Pri Žerdinovi v Lendavi so našli mrtvo 18letno pridno hčerko Marijo. Bila je vsa v krvi in je imela na glavi rano. Po legi trupla bi se bilo dalo sklepati na prvi pogled na samomor. Preiskava je dognala, da je deklica po naključju smrtno ponesrečilo z orožjem, s katerim je poprej naganjala iz domačega vinograda škorce. Žerdinovi je na strmem bregu vinograda spodrsnilo. Padla je tako nesrečno, da se je pri padcu sprožil samokres in jo je smrtno zadel strel v sence. Nenavaden slučaj smrtne nesreče je hudo zadel domače in vso okolico.

## Piščeki g. župnik smrtno ponesrečil.

G. Franc Toplak, župnik v Pišecah, se je peljal z vozom v Brežice. Na Črncu je začel konj radi plašljivosti porivati voz nazaj. G. župnik je hotel z voza, a ga je sunek pognal med voz ter konja, kar je še bolj pristašilo žival, ki je z zadnjima nogama parkrat udarila g. župnika. Ko so ljudje videli nesrečo, so prihiteli na pomožanje in so spravili g. župnika v bolnišnico v Brežice. Poškodbe g. Toplaka so bile tako resnega značaja, ker je imel zlomljeno desno nogo, poškodovano hrbtenico ter razne notranje poškodbe, da jim je podlegel v bolnišnici 22. septembra predpoldne.

Rajni se je rodil 26. januarja 1888 v Mali vasi pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Gimnazijo in bogoslovje je končal v Mariboru, kjer je prejel mašniško posvečenje leta 1912. Kaplan je bil po raznih župnijah in nazadnje v Pišecah, kjer je postal 1. marca 1922 provizor in 1. januarja 1927 župnik. Pokojni g. župnik je bil izredno

blaga duša, katerega je vse ljubilo in mu bilo vdano ravno radi njegovega mirnega značaja in ker je bil vsakemu na uslugo. Piščeki župniji je bil pravi oče v duhovnem, prosvetnem in gospodarskem oziru. Dal je popraviti farno cerkev, kateri je tudi oskrbel nove zvonove. Mladini je oskrbel prosvetne prostore in do svoje mnogo prezgodnje smrti je načeloval posojilnici v Pišecah. Zaupana mu razsežna pišečka župnija je bila blagemu gospodu vdana in prebridko občuti udarec, ki jo je zadel s smrtjo dobrega in za večni ter častni blagor vseh faranov skrbnega dušnega pastirja. Vsi, ki so poznali blagopokojnega, ga bodo ohranili v najboljšem in hvalnem spominu!

### Zadnje spremstvo gospoda župnika

Po hudi nesreči v brežiški bolnišnici preminulega g. župnika Fr. Toplaka so prepeljali zadnjo sredo popoldne v domačo faro v Pišcece.

Truplo je počivalo v župnišču na mrtvaškem odru od 22. do 25. septembra. Domači farani, odrasli in mladina, ter ljudje iz sosednjih župnij so hodili kropiti blagega rajnega, ki se je veselil spoštovanja ter priljubljenosti daleč izven mej zaupane mu župnije.

Zadnje spremstvo v soboto je posodila blagopokojnemu vsa pišečka fara, 32 duhovnih sobratov in med temi pišečki rojak g. monsignor M. Umek, mariborski stolni in mestni župnik, ki je govoril slovo v cerkvi in je razgrnil pred zbranimi še enkrat plodonosno delovanje rajnega za blagor župnije, katero je pastiroval z vnemo, ljubeznijo in požrtvovalnostjo.

Po sv. maši, katero je daroval videmski g. dekan Medvešek, se je razvil mrtvaški sprevod iz cerkve na pokopališče. Ob odprtem grobu je govoril poslovilne besede v imenu dekanije duhovščine g. svetnik Tratnik iz Rajhenburga, v imenu župljanov cerkveni ključar Fr. Podvinski, v imenu obeh šol g. šolski upravitelj Rožkar, za šolarje učenec 6. razreda. Ganiljivo so zapeli žalostinko šolski otroci, pred pokopališčem in na grobu pa domači pevski zbor. Z veličastno udeležbo pri pogrebu so dokazali Piščani, kako ljub jim je bil blagi gospod, ki jih je moral po volji božji zapustiti mnogo prezgodaj v najlepši moški dobi.

## DRUŠTVENE VESTI

**Loče pri Poljčanah.** Katoliško prosvetno društvo »Slomšek« priredi v soboto 2. oktobra ob osmih zvečer in v nedeljo 3. oktobra po večerih v šoli pretresljivo igro za današnje dni v štirih dejanjih in eni medigri: »Podrti križ«. Vstopnina navadna. Prijatelji naše katoliške prosvete, pridite pogledat naše delo! Na svidenje! Št. 11j pri Velenju. Prosvetno društvo je imelo v nedeljo 19. septembra svojo prireditev. Vkljub slabemu vremenu je bila lepa udeležba.

naslonil na oni parobek, ki se je za dober prst široko vil okoli stolpa. Čakal je, da mu je močen blisk posvetil, pa si je izbral enega izmed bližnjih macesnov.

V imenu božjem! Zdaj!

Izpustil se je z desnico, izpustil še s tremi prsti levice — le z dvema se je še držal. Kratki bliski so si sledili — tedajci je urezal dolg žarek; za hip je bilo vse svetlo:

»Bog mi pomagaj!«

Zavihtel se je, skočil, zadušeno kriknil — — —

Tam na macesnu je obvisel.

Ali le trenutek.

Žarka svetloba, ki je v hipu šinila od bliska, ga je zmotila, za eno ped se je uračunal — in namesto za drevo samo se je ujel le za vejo... Veja se je odkrhnila, se je odlomila — — — in revež se je zvrnil, padel, padal... Pač ga je zadržala še ta in ona veja, ali ujeti se za nobeno ni mogel. Le nekaj trenutkov — in jagar je priletel na tla in obležal kakor mrtev...

Bliski so se križali nad njim, grom je bučal in dež je prasketal in ga škropil...

Ko je bila nevihta davno že mimo in so si zvezdice zopet jele mežikati in je mesec pokukal iz zaoblaka, se je nesrečnež zganil, dvignil glavo, pa zastokal in zopet obležal.

Mrtev ni bil, ali hudo ranjen.

Počasi se je zavedel. Spomnil se je, kako je nesrečno skočil in kako ga je vrglo in treščilo na tla. Kakor čudež se mu je zdelo, da je ostal živ. Leva roka, hrbet in leva noga so ga najhuje skeleli. Potem je z grozo spoznal, da je leva roka tik pod ramo zlomljena. Noge je mogel premakniti, torej so bile cele. Poskusil je vstati. Tedaj ga je v levi nogi tako zbadlo, da se je zopet zgrudil. Še bolj se je prestrašil, ko ga je posilil kašelj in je bruhal kri. Torej tudi znotraj se je ranil. To kaže, da je konec... Bežati ne more več. Umrl bo. Morda je smrt bliže, kakor si misli.

Ko bi bil le krščen!

Moj Bog, brez krsta umreti, kakor pogan, na vekomaj ločen od Boga! Strašno je to.

Ali ne bi klical, da bi priklical ljudi, naj mu ti gredo po gospoda, da ga krstijo?

Toda saj bi mu nihče ne verjel, da še ni krščen. Za zmešanega bi ga imeli ali za hinavca, ki si je vse izmislil, da bi se izmazal in si olajšal krivdo zaradi božjega ropa. Smejali bi se mu in ga zopet zaprli — pa bi moral v ječi zapuščen in bešen umreti.

(Dalje sledi)

## Vse šolske potrebščine

dobite najceneje in najboljše v prodajalnah

**Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!**

ge (cesarjeve), jaz sem vaša glava! 2. Zapomnite si: dolžnost tehta kakor gorovje, smrt je lažja od peresa! 3. Zvestoba pomeni držati besedo, krepost vršiti svojo dolžnost! 4. Če se ne potrudite, da bi bili preprosti, se boste pomehkužili. Skopuštvu in sebičnosti se vas bosta polastila, propadali boste čedalje bolj. Potem vaditi ne bosta rešila ne junaštvo ne zvestoba. Prekasno bo. 5. Če srce ni iskreno, so lepe besede in dobra dejanja nesmiselna. Če je pa srce brez skritih misli, tedaj bo uspelo vse! — Cesarjevo darilo zaključuje zgornje zapovedi z besedami: »Teh pet zapovedi je pot nebes in zemlje. Sledite jim in Japonska bo zmagala!«

Otvoril je prireditev mešan pevskega zbor, ki je pod vodstvom g. organista Kasesnika zapel troje lepih pesmi. Najbolj je ugajala »Sinoči je pela«. Pravična igra je s svojo zanimivo raznoličnostjo in po živahnem igranju vzbudila splošno zadovoljnost gledalcev. Zaradi kratkega časa je

moral govor izostati. Pri prosti zabavi je bil najbolj zadovoljen blagajnik; občinstvo se je namreč za razne predmete, ki so prišli na licitacijo, zelo zanimalo. Res škoda, da je vreme nagajalo.

## KDOR JE PREDEBEL,

naj poskuša jemati Krušen sol. Jemlje se redno vsako jutro. Majhna doza Krušena ohranja prebavne organe v stanju, da delujejo vsak dan v redu. Priporočajo jo zdravniki. Dobiva se v lekarnah.

R. S. br. 16.123/36.

1275

## Odprta noč in dan so groba vrata.

**Remšnik.** Klaverno je jesensko vreme in tako je klaverno tudi socialno življenje! Zgodi se pa še na vse to kaka nesreča, ki poveča žalost in trpljenje. Pretekli četrtek smo imeli dva pogreba obenem. Umrla je žena v 90. letu, a v grob je bil dejan šolarček v 12. letu! Ta je pa padel tako nesrečno z drevesa, da je takoj izdihnil svojo mlado in lepa dušo. Ona žena je sicer dolgo živela, pa vendar ji je življenje bliskoma minilo, ta deček pa je komaj začel, pa je bilo v trenutku vse prekinjeno na tem svetu, pa bo tam nadaljeval neskaljeno življenje. »Marijin vrtec« na Remšniku žaluje za pridnim svojim članom!

**Sv. Primož na Pohorju.** Dne 18. septembra smo položili k večnemu počitku Janeza Pušnik, p. d. Tevčmana, skrbnega in neumorno delavnega moža. Iz nič je s pridnostjo in štedljivostjo si priboril lepo kmetijo. Bil pa je tudi vzoren krščanski mož in družinski oče. — 21. septembra pa smo pokopali Marijo Trunk, dobro in

skrbno mater. — Svetila jima večna luč — žalujemo naše sožalje!

**Sv. Florjan pod Bočem.** Niso se še zacelile srčne rane, ko smo se ločili pred sedmimi meseci od ljube mamice Marije, spet so nram oznanili zvonovi Matere božje na Ložnem žalostno vest, da je mirno v Gospodu zaspal Jernej Krosel, star 74 let. Bil je dober katolik in skrben oče otrok. Bil je tretjerednik sv. Frančiška. Prejemal je vsak mesec sv. zakramente. Sladko spavajta, ljubi oče in mati, ki sta se oba v enem letu poslovila od nas. Na svidenje nad zvezdami!

**Planina pri Sevalci.** Dne 22. septembra smo pokopali tržana Ignacija Mastnak. Dočakal je lepo starost 85 let. Gospod župnik je rajnemu pri grobu spregovoril primerno slovo. V svojem življenju je veliko trpel, zlasti v večletni mučni bolezni. Žalostna je bila tudi njegova zadnja pot na pokopališče, ker je močno deževalo. Bog mu daj večni mir!

## Za gospodarje.

Navodila onim, ki bodo sladkali letošnji mošt

Kdo bo dobavljal nezatrošarinjen sladkor?

Izšla je nova uredba o prodaji nezatrošarinjenega sladkorja za sladkanje vinskega mošta. Trošarine prosti sladkor bodo dobavljale državne sladkorne tvornice v Belju in na Čukarici. Fi-

nančna ravnateljstva so že prejela potrebna navodila in so dolžna izdajati dovoljenja v roku 24 ur po prejemu prošnje. V vsakem dovoljenju mora biti naznačeno, da je sladkanje dovoljeno le v prisotnosti organa finančne kontrole. Vinogradnik je dolžan pristojnemu oddelku finančne kontrole predložiti pismeno prijavo najmanj 48 ur prej, preden hoče izvršiti sladkanje.

Ivan Dolinšek, Kamnica pri Mariboru:

## Oj Doberdob, slovenskih fantov grob...

Po več kot 20 letih sem bil letos zopet na ozemlju nekdanjih bojišč ob Soči. Čeprav so nam ti kraji blizu, smo skoraj pozabili na svojce, ki počivajo tamkaj. Baje prihaja obiskat te kraje znatno večje število Avstrijcev, Madžarov in Čehov kot Slovencev. Bržčas prej radi napetih razmer med Italijo in Jugoslavijo obisk ni bil tako lahko mogoč. Danes lahko z obmejno izkaznico po mili volji ogledate vso današnjo Julijsko Benečijo. Morda bo zanimalo bivše bojovníke in tovariše, če zapišem nekaj vtisov iz teh krajev.

**Gorica.** Prekrasno mesto, kjer se ne vidi nobenih posledic vojne več. Vse je obnovljeno in izboljšano. Tam, kjer smo se kakor sence potikali med porušenim zidovjem, so danes najbolj živahne ulice. Na bližnjem Oslavju, obronku tako zvane Kalvarije, se že od daleč vidi monumentalna zgradba, spomenik vojne in hkrati počivališče 80.000 trupel italijanskih in avstrijskih vojakov. Ta ogromna v ro-

manskem slogu pozidana zgradba prekaša vsako domišljijo. Neverjetno visoke vsote so zabili Italijani v spomenike, ki se belijo vrh vsake gore in vsakega pomembnejšega griča in se gradijo še kar naprej, toda tu na Oslavju je nekaj čisto posebnega.

**Solk an.** Tudi ta je docela obnovljen. Železniški most, kjer so visele prej v zraku edino še tračnice, je obnovljen kot prej z enim lokom. V bližini je avstrijsko pokopališče s spomenikom, kjer ne manjka prav nič drugega kot orel vrh obelisk. Od daleč se svetlika prekrasno novo svetlišče na Sveti gori. Prav do vrha je speljana avtomobilska cesta. Na izrastku proti hribu Sv. Gabriela gradijo nov ogromen vojaški spomenik, saj so se ravno na Sveti gori vršili najhujši boji in je še danes pobočje razorano od kar dobro ohranjenih kavern. Na cesti srečamo več moških in žensk, ki se vračajo od izkopavanja ostankov granat, patronov in drugih vojnih grozot. Še desetletja bodo morali pobirati te stvari. Eden izmed teh nam razkazuje svojo najdbo. »Tu je obroč od šrapnela št. 7, tu ostanek ročne granate, tu granata št. 10« itd.

**Sveta gora.** Prelepa zgradba je zrasla iz do tal porušenega svetišča. »In zopet sem vstala na gori« pravi napis na cerkvi. Da, res je, zopet je vstala Kraljica miru in zopet prihajajo v njeno svetlišče bivši bojovníki in kličejo: Vojnih grozot oteti, kličemo Mariji: Padlim pri Bogu plačilo! — V svetišču počiva rajni nadškof Sedej. Na malem pokopališču je danes pokopan le še italijanski general, ki je padel vrh hriba, in avstrijski nadporočnik, Čeh po rodu. Vse drugo so zbrali in skupno pokopali pod spomenik. Seveda, kolikor se je dalo sploh zbrati; gotovo še mnogo ostankov počiva razmetanih po hribu, ki bodo pa zopet vstali, kakor je vstala Marija na Gori. Neka romarica je pripovedovala, da se ji je vso noč sanjalo le o krvavih rožnih vencih. Prav umljivo, saj so Sveta gora in grozotne gore levo in desno vse prepojene s krvjo...

**Doberdob, jezero, hrib sve-tega Mihaela.** Po kakor miza gladki cesti drčimo proti Doberdobu. Videti je še ostanke pokopališč, ostala je še ograja, tu pa tam kak redek boljši spomenik, sicer pa raste že povsod koruza. Kosti so zbrane na posebnih krajih, saj so prej skoraj vsako dolinico porabili za pokopa-